ROMULUS BĂRBULESCU

SIMBAMUENNI

7

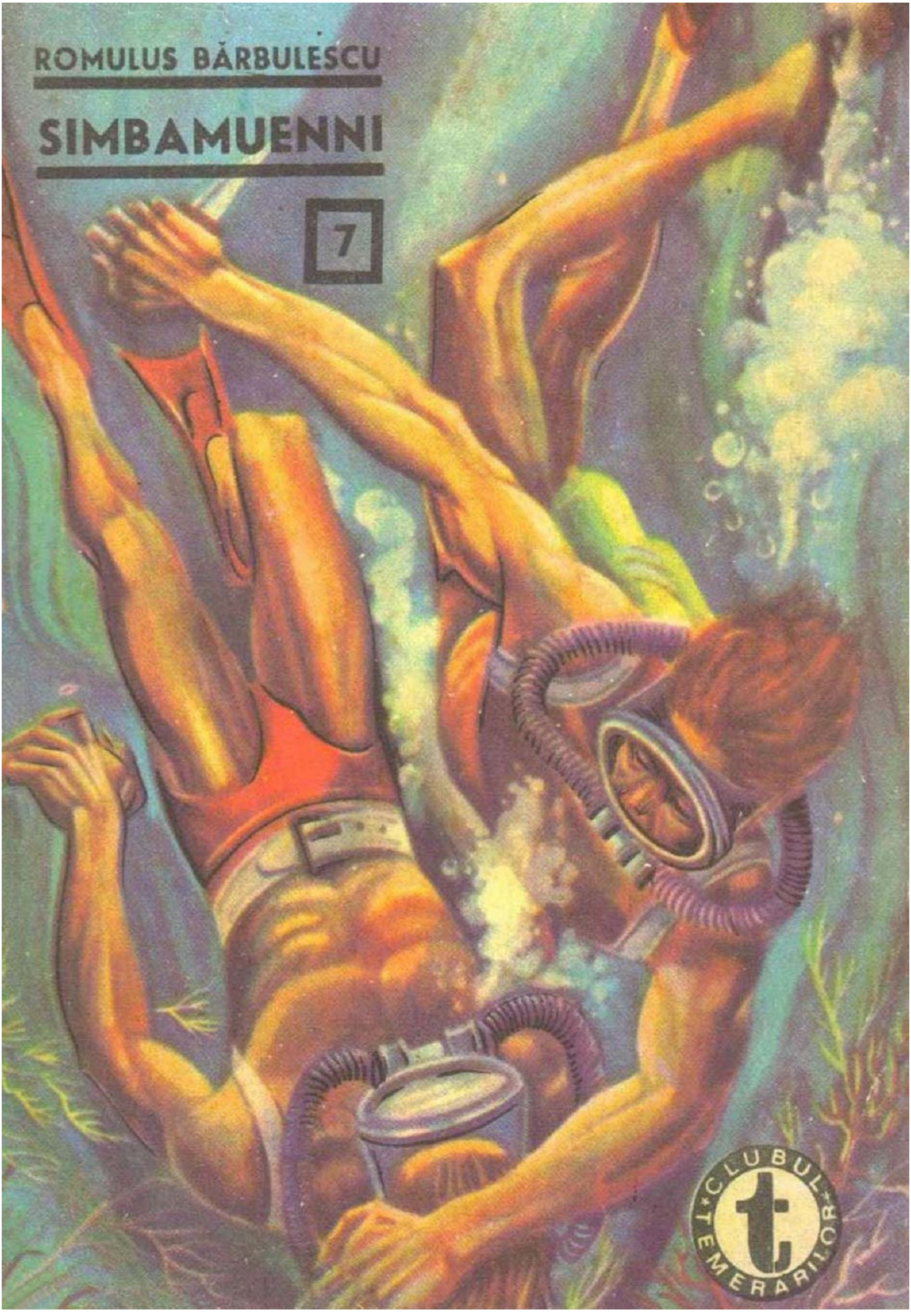

CLUBUL TEMERARILOR

ROMULUS BĂRBULESCU

SIMBAMUENNI

Volumul 2

Colecția
CLUBUL TEMERARILOR
NR.7

virtual-project.eu

București - 1966
EDITURA TINERETULUI
Redactor responsabil:
TUDOR POPESCU
Tehnoredactor:
GABRIELA TĂNASE
Coperta de
ALBIN STĂNESCU

•

Caii păşteau liniştiţi şi grupul celor patru terminaseră masa. Strânşi în jurul focului ce mai fumega încă, Geo şi miss Ann fumau. Lângă dânşii, blana leului atrăsese câteva muşte. Hamadi se ridică încetişor de la locul său. Aproape absent, se depărtă de ei. Sui încet o stâncă şi rămase acolo, în picioare, încrucişându-şi mâinile pe piept. Privea undeva departe, iar pe chip îi apăruse o expresie de neobişnuită concentrare. O rază i se opri pe faţă, dar nu mult timp, căci umbra unui nor îi luă locul. Şi tot aşa, lumini şi umbre se perindară pe chipul său încremenit. Buzele i se mişcau în răstimpuri, parcă murmurând ceva tainic.

— Ce face? Rugăciuni? întrebă în şoaptă Ann.

— Nu, imposibil! Nu l-am văzut niciodată rugându-se! replică Geo, cu desăvârşire uimit.

— Parcă-i un mag misterios! zise Victor.

Apoi tăcură, urmărind silueta bătrânului, profilată pe cerul albastru.

•

În acest timp, printre stâncile de pe malul văii lui Lukassi, la câţiva kilometri în sus, un bărbat îi urmărea atent prin binoclu. Stătea pe burtă la umbra unui arbore pipernicit. Pălăria neagră, cu boruri largi, îi acoperea chipul bărbos, aspru, brăzdat de toate viciile posibile. Îmbrăcămintea decoltată purta patina timpului. Cămaşa groasă, din postav kaki, pantalonii strâmţi de aceeaşi culoare şi cizmele negre îi arătau îndeajuns profesiunea, fără a mai fi nevoie pentru asta de vederea centurii late, încrustată cu ţinte metalice, nici de cele două browninguri de ultimul tip, prinse într-o parte şi alta a acesteia.

Individul stăruia în observaţiile sale, când auzi foarte aproape nechezatul uşor al unui cal străin, la care răspunse calul său, aflat după stânci. Sări agil în picioare, înşfăcă un pistol de la brâu şi se lipi de zidul înalt. Prins în curele, binoclul îi rămase atârnat de gât.

Bărbatul care apăru de după pietroaie părea destul de liniştit. Culorile îmbrăcămintei lui erau atât de ţipătoare, încât pe omul nostru îl pufni râsul.

— Hello, Sarboko! strigă.

Celălalt se grăbi să vină lângă dânsul.

— Salut la mare bandit ce ești! se exprimă el într-o englezească lamentabilă.

Dădură mâna.

— Parcă am în față un papagal! Să fiu înțepat de țețe dacă nu-i așa. Ce-ți veni să te dichisești ca apașii?

— Văzut cal al tău. Eu recunoaște. Aha! Porter!

— Dacă bătea vântul spre ăia și-ți auzeau calul nechezând acum erai cu scăfârlia găurită. Ai priceput?

Corcitura înțelegea însă greu, căci pe chipul ei urât, plin de cicatrice, apăru abia într-un târziu un fel de uluială.

— Vrut împușe la mine! De ce?

— Să fii atent, asta zic, pocitanie!

— Eu nu pocitanie! se supără Sarboko, mult mai receptiv la asemenea cuvinte. Eu mulatru. Sânge al meu arab și indian. Mama – neagră, din tribul Zindji.

— Și ce alb a ajutat-o să facă așa capodoperă?

— Timonier fost. Marină.

— Strașnic. Un arab, un indian, un alb – și ai ieșit tu. Dar să lăsăm astea! Uite! Tipii sunt acolo. Vrei să-i vezi?

— Nu, nu! Eu nu ochelari la mine.

— Doamne! E și chior! mormăi Tony. Ia spune-mi, adăugă el cu glas tare, a umblat mult Roy Oswell până te-a găsit?

— Șef zis la mine mare radiofonist. Șiret ca *hiană*.

— *Hienă*!

— Da. Șef la mine dat radio, adică aparat. Arătă sacul din spate. Ordonat la mine întâlnești cu mata. Vești vrea noaptea azi.

— Bine, bine. Dar nu știu încotro vor porni capetele astea mari.

— Cine?

— Ei, ăștia cu știința lor. Hai, vino! Când o să plece, ne luăm după ei. Cucoana care-i cu ei sunt sigur că mă crede mort, înecat sau copt. E mai bine așa. N-ai văzut pe nimeni prin apropiere?

Sarboko părea atent, însă la altceva. Îi făcu semn deodată să tacă. Își lăsă ranița din spate la pământ și, fără zgomot, dispăru printre stânci. Tony, amuzat, așteptă o vreme întoarcerea lui. Văzând că nu revine, se hotărî să plece după el. Tocmai atunci sosi și Sarboko. Ochii îi sticleau în fundul capului și era destul de nervos.

— Om voinic fost aici, aproape. Ascultat ce spus noi. Nu putut ajunge din urmă. Mers ca șarpele negru. Urmărit la dânsul și dat peste doi tipi, ascunși acolo. Arătă cu mâna.

Cu toată neîncrederea ce-l bântui câteva clipe, Porter își dădu seama totuși că pocitania nu minte. Își aminti de cei doi indivizi care-l însoțiseră pe Wallschops. Cu certitudine că Roy Oswell i-a trimis pe urmele lui. A mirosit șeful că vrea să-l trișeze? Oricum, se afla în pericol și oricând se putea trezi cu un glonț în cap. Mai ales că se dăduse de gol, ucigându-l pe Wallschops. Cât despre stârpitura asta… Nu! Nu-i va spune nimic, deși o hotărâre trebuia luată.

— Sarboko!

— Da, șef.

— Mă aștepți aici. Tragi în orice individ care se apropie de tine. Fii cu ochii în patru.

— Bine, șef. Pumnal tai gât la el. Sau pistol trag.

Bietul Sarboko holbă însă ochii uluit. Tony dispăruse în savană fără cal, târându-se pe pământ, ca șarpele. Într-o mână ținea browning-ul greu. Porter știa să se strecoare printre ierburi, ca orice sălbăticiune. Niciun zgomot nu trăda prezența sa. Din când în când, rămânea pe loc, încordându-și auzul. Făcu un mare ocol, îndepărtându-se tot mai mult de tabăra provizorie. Apoi se întoarse, tăind savana în diagonală. Găsi caii urmăritorilor săi. Indivizii, nicăieri. Intrigat, se grăbi să se întoarcă lângă Sarboko. Aproape de locul de popas zări pe oamenii lui Roy. Unul dintre dânșii încerca să se apropie de stânca după care corcitura precis că nu bănuia nimic. Tony se înșela însă. Răsună o împușcătură și banditul rămase nemișcat. „Bravo, Sarboko!” își spuse în minte Porter, țintind scurt. Al doilea urmăritor fu ucis și el. „Și-acum să vedem ce facem cu tezaurul”, gândi Tony, pornind spre tabără, satisfăcut, dar neliniștit. Dacă împușcăturile fuseseră auzite de ceilalți?

•

Cât timp a trecut? Geo, Victor și Ann nu-și puteau desprinde privirile de la Hamadi, contrariați și curioși în același timp.

— Ciudățenii peste ciudățenii, șopti Victor.

— Nu uita că Hamadi, această călăuză renumită în toată Africa, a călătorit foarte mult, ca simplu marinar. Se pare că numai în India a stat vreo cinci ani.

— Iată explicația. Practică vreun ritual indian! interveni Ann.

— Tot ce se poate! răspunse Geo.

— Ați observat că din când în când rostește anumite cuvinte? spuse și Victor.

Discuția se întrerupse, deoarece Hamadi coborî către dânșii.

— Putem merge. Caii îi vom adăpa pe drum. Avem cale lungă până la Taba Ciu. Va trebui să parcurgem toată falia ce mărginește platoul.

Pe chip i se întipărise o oboseală cruntă, iar în ochi îi cobora abureala unei ușoare tristeți. Sau cel puțin așa i se păru lui Geo, care-l cerceta și-l înțelegea pe bătrân altfel decât ceilalți.

— Pe cai, atunci! hotărî românul. Dumneavoastră, miss Breakstone, ce-ați decis? Vă întoarceți cu expresul la ora 18, sau preferați misteriosul Taba Ciu, oază arheologică și muzeu de noutăți?

— Sincer?

— Dacă se poate.

— Vă însoțesc. Deși, după mine, ca și după mulți alții, Africa nu mai prezintă interes decât pentru novici. Nu e decât „The Darkest Africa”![1]

Hamadi o privi o clipă gânditor.

— Cunosc și eu o zicală, domnișoară! Leul, când nu găsește antilope, prinde șoareci.

Ann își dădu seama că a făcut o gafă și privi la Geo, cerându-i ajutorul. Dar acesta ridică din umeri:

— Cunoaștem prea puțin Africa și popoarele ei. S-ar putea să pierdeți, domnișoară!

Așa se termină disputa. Apoi au încălecat, trecând dincolo, peste vale. În urma lor, alți doi călăreți traversară pe același drum. Negrul însă parcă intrase în pământ.

•

După o oră de mers, bătrânul îi conduse spre pădurea ce le apăru în față. Dincolo de ea se deschidea panorama vastă a altor păduri tropicale, întinse până la orizont.

Platoul cobora foarte abrupt, sfâșiat de eroziuni adânci. Deasupra oceanului de verdeață plutea ceva ca un abur, estompând covorul uimitor al junglei din bazinul estic al Congoului. Valurile unor văi negre, stâncoase, aglomerări roșiatice cu forme ciudate și parcă fără rost apăreau

[1] The Darkest Africa – Africa cea mai neagră.

pretutindeni, ca și cum uraganele și cutremurele ar fi hotărât să întoarcă totul pe dos.

Numai pe câteva direcții pădurea înaintase mai sus. În rest, flora săracă, de semideșert, era punctată în câteva locuri de zone împădurite și de ierburi care se dezvoltaseră impetuos în apropierea junglei. Hamadi cercetă câtva timp terenul, hotărând să coboare printr-o vale sculptată parcă, în forme geometrice ciudate, de către o imaginație bolnavă.

Cu un soare neîndurător cocoțat pe cerul senin și cu ghinionul că ecuatorul trecea atât de aproape de dânșii, albii nu se prea simțeau în apele lor. De parcă le-ar fi citit gândurile, Hamadi se întoarse spre ei surâzător:

— Prefer canicula unui uragan.

— Eu sunt salvată! Am o umbrelă, spuse Ann, scotocind în coburul unde înghesuise blana leului și care din această cauză arăta așa de umflat, că părea gata-gata să facă explozie. Când avu umbrela în mână, zâmbi satisfăcută. O desfăcu și ciuperca albastră de deasupra capului o făcea și mai fermecătoare!

— Domnule Victor, dacă vrei, ți-o împrumut! zise ea.

— Nu, mulțumesc. N-am chef să adorm la umbră! Căci, pe legea mea, somnul îmi dă târcoale.

Poposeau tot mai des. Caii, obosiți, respirau greu. Hamadi se opri brusc lângă o stâncă înaltă. Descalecă. Vorbi liniștit, de parcă uitase că interlocutorii săi stăteau în plin soare:

— Așteptați-mă câteva minute, dacă sunteți amabili.

Se urcă apoi pe stâncă, își încrucișă brațele la piept și rămase așa, nemișcat. Breakstone se încruntă:

— Asta-i bună! Iar?

— Vă rog! Fără comentarii!

Vocea lui Geo era hotărâtă. Mohorât, românul îl fixa pe Hamadi, care murmura ceva. Numai auzul său fin putu surprinde cuvintele șoptite de bătrân într-un dialect herero:

— Te aștept! Vino, te aștept!

Iar Geo se întrebă pe cine cheamă. Și pentru ce? Dar mai ales cum? „Conținutul magiei orientale n-a fost încă lămurit în întregime.” Goni gândurile așa cum alungi un fluture. Magie? Nu, era altceva, profund și real, ca stâncile din jur, ca apa sau cerul. Știință? De ce nu?

Bătrânul reveni la fel de obosit ca mai înainte și parcă încovoiat de poveri grele de gânduri. Nu mai spuse nimic. Le făcu doar un semn cu mâna, după care încalecă și porniră.

•

Alte ceasuri s-au scurs. Oboseala devenea tot mai sâcâitoare, moleșindu-i. Arborii erau tot mai numeroși și în curând cei patru intrară în zona mărginașă a junglei. Discuțiile lor se reduseseră la mormăituri și monosilabe. Un fel de amorțeală le învălui spiritele.

S-au oprit din loc în loc, bând însetați de la izvoarele întâlnite. Caii, mai ales, înghițiră cantități uriașe de apă. Asfințitul se apropia, făcându-i să viseze venirea înserării răcoroase și liniștea unei tabere în mijlocul pădurii. Și iată că într-un luminiș, înconjurat de zidurile nepătrunse ale copacilor, Hamadi curmă marșul.

Era și timpul. Căzură pur și simplu de pe cai. Rămaseră în iarbă cu senzația că orice mișcare este de prisos. Mocirla străbătută în ultima parte a drumului îi mai învăluia cu miasmele ei. Noroc de vântul care bătea dintr-o parte, ducând aiurea mirosul greu, specific acestor locuri. Tăcerea călăuzei le stârni iar curiozitatea.

Când deschise ochii, Victor îl zări pe Geo lângă el. Miss Breakstone își ștergea calul cu o cârpă galbenă. Dar acesta, ronțăind lacom din iarbă, nici nu luă în seamă interesul ce i se purta.

Hamadi unde dispăruse?

Iată-l colo, șezând turcește pe un covor mic, închis la culoare. Tot cu mâinile la piept și capul plecat. Părea că doarme.

•

În definitiv, pentru Victor Cornescu situația era alarmantă. Să te oprești hodoronc-tronc în marginea pădurii, pentru că bătrânul Hamadi vrea să-și facă a treia rugăciune! Este prea de tot! Mă rog, să spunem că ar fi popas, odihnă sau ceva din soiul ăsta. Dar soarele cade repede spre apus, afurisiții de țânțari devin tot mai agresivi, iar până la Taba Ciu – paște, murgule, iarbă verde! Precis, nimeni nu știe unde este acest Munte Alb, la ce distanță. Și să străbați în toiul nopții o regiune mlăștinoasă, pe unde nu călcase poate țipenie de om, asta era de-a dreptul îngrozitor. Adevărat, aveau cu ei pe bătrâna călăuză, care ținea cu tot dinadinsul să-i conducă la acel Taba Ciu. Acceptaseră,

mai ales că Geo sconta pe o descoperire arheologică de prim rang. Iar Hamadi, după spusele lui Geo, cunoștea Africa mai bine decât își cunoștea el buzunarele. Scepticul arheolog aprobase propunerea bătrânului cu obișnuitul său mormăit care putea să însemne și da și nu.

Nu, să-ți vină să-l iei la palme, că de la el au pornit toate ponoasele. Victor ucise cu patos o biată furnică ce-l pișcase de gleznă. Geo! Arheolog cunoscut pe mica noastră planetă, as în materie de cultură antică, prodigios vorbitor al limbilor vechi și noi, de la graiurile ramurii kușite a limbilor semito-hamite până la engleza hipermodernă.

Încolo, nu dădeau doi bani pe el. Semăna cu o rădăcină neagră, numai noduri, smulsă de curând din pământ. Aducea a om prin ciuful părului blond, cocoțat pe o frunte „abisală”, sub care fremătau apele ochilor căprui. Din când în când mai și vorbea, adică ironiza. Victor nu l-a putut privi niciodată prea mult timp, căci se speria, ca demn reprezentant al celei mai strălucite generații de tineri literați fini și contemplativi. Se revolta ceva în el la vederea nodurilor musculoase – brațe, umeri, pumni – că-i venea să strige mereu: mai cioplește-ți, măi, omule, din găluștile alea strânse sub piele!

Și ce mutră avea! Bivolul care-l pocise în timpul unei vânători trebuie să fi fost un geniu! Ceva asemănător nu puteai găsi nici în „Capriciile” lui Goya. Iar această arătare primitivă avea, după unii, un suflet „hieros”![2]

Și acum în virtutea legăturii lor de sânge, Geo i-a propus aceste safari[3] african. Dânsul, docil și bine crescut, ce să aibă de spus? Fie și safari!

Totul ar fi mers cum ar fi mers! Dar ca să scapi dintr-un uragan și să nimerești într-o mlaștină… De! E drept. Cu perspectiva misteriosului Taba Ciu! Dar unde? Și când? Hamadi își face rugăciunea…

— Fanatism religios, mormăi el indispus.

— Ți-am mai spus doar, trebuie să fie altceva, replică Geo ca de departe.

— Bine, bine! Numai că durează!

— Cam așa… După o pauză: Ce vrei? La bătrânețe…

•

[2] Hieros – sacru.

[3] Safari – expediție, călătorie, vânătoare (în arabă).

Ar fi vrut să mai adauge ceva, dar prin apropiere răsunară împușcături. Se auzi nechezatul unui cal, apoi se lăsă tăcerea. Geo sări în picioare, în timp ce Ann Breakstone, scoțând un țipăt ușor, alergă spre ei. Și, înainte ca vreunul să se dumirească ce se întâmplă, în luminiș dădu buzna, gonind în galop, un cal. Șaua era goală. De ea atârna o pușcă cu țeava scurtă. Patrupedul necheză încă o dată, cu putere și-apoi se liniști ca prin farmec. Trecu încet lângă celelalte animale. Începu să pască.

— Asta ce mai e? întrebă surprins Victor.

— Naiba știe! Poate vânători, spuse Geo. Calul s-o fi speriat.

— Eu nu prea cred, șopti Ann.

— Ce facem? întrebă iar Victor.

— Așteptăm, nu crezi? mârâi Geo.

Îi întrerupse însă Hamadi, care, spre satisfacția lor, se apropie grăbit.

— Domnișoară, domnilor, permiteți-mi să vă cer scuze, le spuse cu voce joasă, guturală, sub semnul unei mari emoții. L-am chemat pe Amba, fiul meu, să ne ajute. Nu știu ce s-a întâmplat. Calul acesta e al lui.

Căzu noaptea. În jurul lor se făcu întuneric, mărind și mai mult încordarea. Urmă o tăcere lungă. Prima își reveni Ann:

— L-ați chemat prin radio?

— Prin biounde, șopti călăuza.

Înfrigurat, Victor își duse mâinile la gât, să-și desfacă și mai mult gulerul cămășii, dar nu întâlni decât pielea caldă și transpirată. Îi era teamă.

— „The Darkest Africa”! șopti arheologul.

Cerul se mai luminase. Trebuia să fi răsărit luna, căci deasupra pădurii căzuse un văl argintiu. Bătrânul aștepta în picioare, căutând să-și domine neliniștea. Ceilalți împietriseră și ei.

Țipete de păsări și alte zgomote răzbăteau din junglă.

•

Iar acolo, în junglă, la mai puțin de un kilometru de ciudata tabără a lui Hamadi, Tony Porter și Sarboko se aplecaseră curioși peste trupul negru ce zăcea în nesimțire la picioarele lor.

— Luminează-i chipul, șopti Tony celuilalt, care avea în mână o lanternă.

— Tare dat tu la el cu pistol. Sânge curs, bolborosi Sarboko.

— Altfel te curăța. E voinic ca un bivol. Cum naiba ai ajuns să te lupți cu el?

— Urmărit ca hiana. Vrut eu împuște la el.

— Tâmpitule! I-ai alarmat pe deștepții noștri.

— Mănânce la mine furnici, dacă ei auzit bum-bum!

— Bine! Spune-mi cum a fost? În timpul ăsta o să-i leg zdravăn labele.

— Călare el. Văzut la mine. Eu recunoscut negrul care ascultat acolo, ce vorbit noi. Dușman al lui Roy trebuie fie. Scot pistol și trag. El căzut jos de pe cal.

— Așa! Nici iadul nu-l mai scapă acum! Și?

— Strigoi face, dacă nu mort la dânsul, zis la mine. Când apropiat de leș, el dat peste picior al meu cu mâna și vrut strânge de gât. Tu...

— Am auzit împușcăturile. Picai la țanc, javră. L-am atins cum trebuie. Să nu mai nimeresc un elefant de la cinci metri, dacă pricep ce-i cu ăsta!

— Poate prieten la ceilalți bandiți, care tu omorât.

— Hm! Cred că ai dreptate, stârpitură. Te duce mintea! Rămas singur, n-a făcut altceva decât să ne urmărească.

— Și nu omori dânsu’?

— Nu. Îl lăsăm aici. Va crăpa de foame sau păpat de sălbătăciuni. Gata! Fugi și vezi ce învârtesc ăia. Sunt sigur că trag la somn. Puicuța și bobocii nu sunt obișnuiți. Eu o să-l chem pe șef la radio.

Sarboko dispăru fără să crâcnească.

Tony aduse caii mai „la vedere” și-apoi desfăcu din raniță aparatul de transmisie. Făcând legătura cu Roy Oswell, raportă că urmărirea continuă. În felul acesta, Porter nu observă că tânărul negru își revenise și că-l urmărește printre pleoapele întredeschise. După o vreme, prizonierul începu să se târâie cu precauție, apropiindu-se centimetru cu centimetru de ținta sa.

„... Hamadi va încerca în noaptea asta să-i ducă la Taba Ciu. Păstrați direcția. Grăbiți-vă! Vom lăsa semne pe unde trecem. Terminat!”

Negrul ajunsese chiar în spatele său. Strânse genunchii la piept. Prin destindere, îl lovi pe bandit drept în ceafă. Acesta căzu peste aparat.

Făcu numeroase încercări, până reuși să scoată cu dinții pumnalul lui Tony din teaca prinsă la centură. Cu mânerul armei

în gură, își tăie încet, încet, legăturile de la picioare și în cele din urmă își eliberă și mâinile. Termină la timp, căci auzul său ascuțit prinsese zgomotul imperceptibil produs de celălalt individ, care revenea. Raționă fulgerător. Trebuia să-i lase în viață. Numai așa Jenkins, Roy și Kader vor ajunge la Taba Ciu. Acolo îl va putea ajuta pe Jenkins.

Dintr-un salt, dispăru în pădure.

•

Silueta masivă a omului se contură clar în luminozitatea poienii.

— Bună seara! rosti el simplu, în englezește, cu voce joasă și gravă. Am venit, tată.

Se apropie de grup. Bătrânul îi ieși în întâmpinare:

— Vă recomand pe Amba, fiul meu. Aceasta e domnișoara Ann Breakstone; dumnealor – domnii Geo și Victor Cornescu.

Ca și când s-ar fi aflat într-un salon, Amba dădu mâna cu toții. Abia acum îl văzură mai bine. Era voinic și înalt, de o atât de stranie frumusețe, încât miss Breakstone scăpă o exclamație de uimire. Dar nu pentru frumusețea sa. Bărbatul avea o rană la cap. Sângele îi cursese pe gât și pe piept.

După aceste amabilități, în timpul cărora negrul păru că nu dă nicio importanță rănii de la cap, vorbi călăuza:

— Domnule Geo, pregătește focul. Mâncăm și după aceea ne vom vedea de drum. Poate sunteți nerăbdători să aflați ce am de gând. E simplu. Va trebui să ajungem cu orice preț la Taba Ciu. Vă rog!

— De acord, aprobă Geo, fără să mai țină seama de părerea celorlalți.

— Vă mulțumesc, se înclină bătrânul. Amba ne va însoți. Acum, însă, iertați-ne câteva momente.

Se îndepărtară amândoi.

— De ce m-ai chemat, tată? întrebă Amba, vorbind într-un dialect sudic.

— Cred că nu voi zări încă o dimineață, rosti simplu bătrânul.

Fiul nu spuse nimic. Își plecă fruntea doar.

— Îmi cunoști viața, continuă Hamadi. Lupta începută de noi trebuie s-o duceți mai departe.

— Îți promit, tată, șopti tânărul.

— Ce vor străinii care ne urmăresc? trecu la altceva călăuza.

— Comorile de la Taba Ciu.

— Să-l ajuți pe domnul Geo să le ducă unde trebuie. E un prieten al Africii. Am mare încredere în el. Poate le duceți la muzeul din Kumpala, sau la Cairo.

— Am înțeles, tată.

— Și vrei să-i lași să afle unde este templul?

— Da. Dar prin dânșii vom îndepărta încă doi dușmani de moarte ai negrilor. Roy Oswell, după cum știi, e un rasist cunoscut în tot sudul Africii. Din pricina lui au pierit sute de negri. A conclus și grupuri represive, înarmate. Kader, mercenar de profesie, ucide alături de el pentru bani.

De Jenkins nu aminti nimic.

Scurtul popas, mâncarea și ușoara răcoare a nopții le readuse optimismul și încrederea că vor ajunge cu bine la Taba Ciu.

Luna înălțată pe cer îi învălui într-o molcomă văpaie. Din timp în timp, țânțarii le mai dădeau de furcă. Undeva țipă o bufniță. Îi răspunse mârâitul unui animal necunoscut. Caii se apropiară instinctiv de foc, picotind, toropiți de oboseală. În răstimpuri ciuleau urechile, scurmând pământul. Câteva insecte bâzâiau pe deasupra focului.

Într-un târziu, bătrânul dădu semnalul de plecare.

Se afundară în jungla ecuatorială. Umbrele copacilor se înghesuiau unele lângă altele, tot mai des și curând îi înghiți bezna. Fata se mai întoarse într-o doară, privind în urmă ca și când ar fi vrut să se convingă că Amba îi urmează.

O teamă neînțeleasă – pe care căuta s-o înfrângă – își făcea loc în gândurile lor. Noaptea, oboseala și legănatul în șa îi afundă într-o stare vecină somnului. Victor și Ann au moțăit îndelung. Rareori le ajungea în conștiință zgomotele provocate de bălăceala prin mocirlă a bietelor patrupede, care se scufundau până la pântece în smârcuri. Câteodată îi biciuiau fără milă crengile copacilor și, trezindu-se brusc, încercau neplăcute senzații. Era ca un coșmar cu ochii deschiși, izvorând dintr-o stare de spirit confuză, determinată de întâmplările zilei. Poate și lipsa de experiență, cât și oboseala adăuga ceva la această neliniște organică.

Așa trecură multe ceasuri. Ann și Victor n-au revenit la realitate decât atunci când copitele cailor tropotiră ritmic pe un teren pietros. Amândoi încercară să vadă unde au ajuns. Urcau un deal alb, ciudat de alb. Calcare? Probabil. Vegetația săracă le atrase atenția. Era o adevărată minune că jungla nu invadase și

acest deal. Lumina lunii turna văluri argintii peste împrejurimi. Ridicătura avea ceva foarte simetric în ansamblul ei. Câteva trunchiuri goale de copaci rămăseseră înfipte în sol, retezate parcă de o mână omenească.

Victor nu reuși să-și domine uimirea. Scoase un strigăt de încântare. Erau coloane, coloane de piatră, cioplite după cele mai bune reguli artistice! Înaintau de-a lungul unei străzi căzute în ruină. Panta destul de abruptă fusese probabil acoperită de praful timpului, dar uraganul o spălase în torente. Poate de aceea era așa de curat acest munte alb – de fapt numai un mic deal, rătăcit în mijlocul mlaștinii.

Au ajuns pe un fel de platou dreptunghiular, deasupra căruia se înălța forma elipsoidală a unei clădiri impunătoare, căzută parțial în ruină. Jos, la bază, se căsca o deschizătură largă, înconjurată de bolovani informi.

Pe acolo au pătruns, mai întâi într-un gang și apoi într-o sală de dimensiuni nedefinite. Ecoul produs de copitele cailor pe pardoseala netedă se răsfrângea ca bătăile unui gong uriaș.

Așteptau să se întâmple ceva misterios și tainic, care i-ar fi făcut să tresară uimiți. Nu se petrecu însă nimic de acest fel. Hamadi descălecă și, după o vreme, lumina unei torțe sfâșie întunericul. Caii se dădură înapoi, nechezând ușor.

Flacăra tremurătoare din mâna bătrânului ardea sub o statuie: un leu dormind cu botul rezemat pe labe. Reflexe orbitoare jucau pe corpul său, parcă uns cu ulei. Nenumăratele irizații albastre îți furau ochii. Cristal? Sticlă? Și statuia era așezată pe un soclu prismatic, scund, de steatită albă-verzuie, întru totul asemănătoare celei descoperite la păsările din Zimbabwe[4]. Cine o sculptase? Forma, minunata expresie a corpului, finețea cu care erau redate cele mai mici detalii demonstra o măiestrie rar întâlnită. Operă de artă ce se diferenția original față de tot ce cunoscuseră cercetătorii noștri până atunci în Africa.

Brațul lui Hamadi coborî încet. Lumina tremură prin încăperea cu plafon ruinat. Printre crăpături crescuseră ierburi. Pânze groase de păianjen le străjuiau. Pereții erau formați din blocuri de piatră albă necimentate. Îi acoperise mușchiul încet, încet.

---

[4] Zimbabwe – centru african de cultură străveche, devenit celebru prin păsările sculptate din steatită.

Din covorul lor decolorat, gălbui, ieșiră insecte zburătoare, speriate de lumină.

— Victor, te rog, lanterna, șopti Geo emoționat, cu o voce aproape străină.

Și abia atunci glăsui Hamadi:

— Acesta e Taba Ciu, ultima mea descoperire.

Înfipse torța într-un locaș tocit din marginea soclului și se așeză obosit alături. Capul îi căzu greu într-o parte. Pleoapele i se-nchiseră ușor. Un curent de aer atinse flacăra torței. Lumini și umbre, laolaltă – pe bolta în ruină, pe pereții acoperiți de vegetație – își schimbau locul din clipă în clipă, plutind ireale. Umbra leului sculptat se mișca și ea alături de trupul bătrânului. Amba împietrise lângă intrarea în tunelul ce ducea în exterior. Ochii săi ficși străluceau în jocul luminilor. Părea că ascultă glasuri neauzite de ceilalți. Ce-i vor fi spunând de era atât de sobru și de nepătruns?

Geo sări de pe cal, îndreptându-se alarmat spre călăuză. Dar mâna bătrânului se ridică în aer, oprindu-l:

— Prieteni!… Nu vă tulburați. Strângeți-vă aici, în jurul meu. Vreau să vă vorbesc despre Simbamuenni.

— Ce înseamnă Simbamuenni? întrebă repede Ann.

— „Orașul-leu”, îi răspunse în șoaptă Victor.

— O legendă? continuă fata.

— Nu știu. Să descălecăm.

Caii s-au strâns unul lângă altul, cu boturile plecate. Geo păși cu evlavie, în vârful picioarelor, ca și când i-ar fi fost teamă să nu-l supere pe bătrânul căzut lângă statuie. Și ceilalți veniră, înfiorați pentru prima dată, neînțelegând nimic. Răgetul îndepărtat al unui animal din junglă își sparse ecoul în jurul lor. Ann Breakstone tresări.

— Nu-ți fie teamă, murmură Geo, punându-i mâna pe braț.

Întâia oară de când îl cunoscuse, Ann descoperi în glasul său o neobișnuită duioșie.

Așteptau nemișcați. Torța ardea trosnind. Abia atunci își dădură seama că i-a învăluit un vag parfum, amețitor – parcă de santal. Geo întinse mâna, încercând să curețe statuia de praf. Era fascinat de forța artistică a capodoperei cristaline ce scăpăra scântei albastre. Dar mâna își opri mișcarea. Leul care dormea fusese sculptat din cel mai pur și mai autentic diamant – un lapislazuli gigant!

Amba părăsi pentru scurt timp grota. Când reveni, bătrânul îl întrebă:

— Ce este, fiul meu?

— Nimic, tată. Nimic…

Și iar tăcere.

Amba nu spusese însă adevărul. Știa că pe aproape dă târcoale Sarboko sau Tony Porter, sau poate chiar Roy. Auzea cum se târăște dușmanul, apropiindu-se. Va trebui să lupte cu răbdare și să-i prindă. Unul câte unul, ajutându-l astfel și pe Jenkins.

•

Și nu se înșela.

Sarboko se târa ca o șopârlă printre pietrele ruinelor. Firul radiofonic, ușor și rezistent, îl legase de mijloc. Nu-l împiedica în mișcări. Se opri, ascultând cu respirația întreruptă. Nimeni! Ba nu! I se păru că aude o foșnitură ușoară la intrarea în gangul subteran. Așteptă îndelung, gândindu-se că șeful a fost deștept când i-a ordonat să instaleze acolo, în apropierea lui Hamadi, un microfon. De aceea trebuia să ducă și firul cu el. Tony îl aștepta jos, lângă aparatul de radio. De acolo alt fir ducea în pădure, unde ascultau Roy și Kader. Dar unde să instaleze microfonul? Sus, pe colină, s-ar putea să existe niscai crăpături, își spuse Sarboko, urnindu-se iar.

Bănuielile sale se adeveriră. Crăpăturile adânci din plafon lăsau să se strecoare până și lumina. Auzi vocile celor de jos, așa, ca un murmur neînțeles. I se făcu frică. Acum știa că negrul ce scăpase din mâinile lui Tony era puternic și inteligent ca leul. Se hotărî în cele din urmă să lase microfonul într-o crăpătură năpădită de buruieni și fire de păianjen. Făcu la repezeală legătura și începu să lase firul în jos. Micul aparat lovi un colț de piatră și lui i se năzări că a produs o năruire uriașă. Înghețǎ de spaimă. Dar nu se petrecu nimic. Încă puțin și microfonul va ajunge unde trebuie. Numai să nu-l observe cei de jos. Centimetru cu centimetru, firul cobora. Apoi rămase nemișcat, confundându-se cu pietrele din jurul său.

•

Victor își consultă discret cronometrul și mare-i fu mirarea când constată că era ora două. Apoi tresări. Torța se stinsese sfârâind. În încăpere se făcu întuneric.

Geo aprinse repede lanterna luată de la Victor, îndreptând lumina ei difuză spre chipul lui Hamadi. Bătrânul zâmbea cu ochii deschiși.

— Geo, murmură el. Îți aduci aminte de vânătoarea noastră de pe malurile lui Limpopo?

— Da, bătrâne, da, răspunse Geo, îngenunchind lângă călăuză.

Presimțiri grele i se strecurau în suflet. Se întâmplase ceva cu Hamadi, dar el nu avea dreptul să intervină cu nimic.

— Ne-am întâlnit cu turma aceea de bivoli și unul m-a desfigurat rău… Noroc cu tine. Altfel… După vânătoare ți-am cerut apă. Mi-ai adus-o cu palmele de la izvorul din apropiere. Eu nu mă mai puteam mișca. Viață, tu, Fântână a bucuriei, treci ca o singură zi… „*Mi-am irosit ziua în pulberea uscată și fierbinte a drumului. Acum, în răcoarea nopții, bat la ușa*…”

Bătrânul se întrerupse, trecându-și limba peste buzele uscate. Ochii îi luceau, de parcă ar fi avut febră. Șopti iar:

— Tu, Nyikang[5], lasă-mă să mai sorb o dată din ulciorul tău! Sunt ca un pribeag însetat, căci tu știi că sunt un pribeag…

Tăcu.

— Victor, șopti Geo. Adu termosul cu apă.

Acesta se supuse. Geo apropie vasul de buzele lui Hamadi, care bău îndelung, revenindu-și. Se sprijini de brațul prietenului său, Geo.

— Prieteni… dați-mi voie să vă spun prieteni…

— Suntem prietenii tăi, bătrâne. Hai, lasă-te în brațele mele. Așa!

Tulburată de întâmplare, Ann Breakstone își muta privirile de la tată la fiu și pentru nimic în lume nu putea înțelege de ce Amba rămăsese la intrarea în gang. Semăna cu o statuie de piatră.

— „*În înserarea acestei zile nu-s oaspetele nimănui. Noaptea lungă îmi stă dinainte și-s ostenit*”… O, Rabindranath Tagore, abia acum te-am înțeles, murmură bătrânul. Sunt ostenit… ca atunci când eram copil și colindam lumea muncind. Tu, Șiva, nu-mi lua încă suflarea. Nu vreau! Tu m-ai învățat să fiu stăpân pe

[5] Nyikang – în obiceiurile religioase vechi, reprezenta la unele triburi din Africa intermediarul dintre om și zeu.

trupul și pe sufletul meu. Am să vin singur în umbra lui *devadaru*[6].

Tăcu. Apoi se însufleți iar.

— M-am întors pe pământul străbun. Aveam 34 de ani. Cunoșteam numeroase limbi străine. Comorile culturii universale mi le însușisem. Peste Africa parcă mai zornăiau lanțurile sclavilor târâți pretutindeni. Continentul negru, cunoscut lumii prin diamante și fildeș, aur și lei, acaju și elefanți, maimuțe și antilope! Doar jungle și bogății. Și oamenii? Unde erau fiii tăi vitregiți, pământ străbun?... Căci din nisip și humă apărură și altfel de comori, inegalabile prin măreția artei lor, ruine vorbind despre culturi străvechi: Egipt, Etiopia, Kanem, Darfur, Bornu, Kafu, Engaruca, Mapungubwe și câte și mai câte. Știm acum! Suntem la fel cu voi! Avem poeți și savanți. Știm să zidim, să sculptăm. Mâinile noastre au creat palate și drumuri, canale și temple. Genii negre au încrustat în aur și fildeș capodopere artistice. Suntem egalii voștri, prieteni!...

Hamadi făcu o pauză, ca și când ar fi vrut să se smulgă din exaltare. Reluă ceva mai liniștit:

— Am însoțit de-a lungul timpului multe grupuri de cercetători străini. Numeroși ani însă – ca un adevărat pribeag – am bătut drumurile singur. Așa am ajuns și aici, la Taba Ciu – Muntele Alb. Monument ridicat în amintirea unei lupte? Loc de cult religios? Poate nu vom cunoaște niciodată adevărul. Fenomenul acesta arhitectonic și artistic aparține unor civilizații arhaice. Arta este originală, distanțându-se net de tot ceea ce cunoaștem despre Africa. Această singură statuie este sculptată dintr-un bloc uriaș de diamant. Valoarea ei artistică este incomensurabilă, ca de altfel și materialul din care e făcută. Singurul mister pentru mine rămâne felul uneltelor întrebuințate pentru șlefuire. Sunt sigur că această civilizație s-a restrâns pe un teritoriu foarte mic. Mai mult decât probabil că fenomenul este de asemenea singular. Centrul său ipotetic l-am numit Simbamuenni, pornind de la simbolul leului.

Hamadi se întrerupse iar. Vorbea tot mai greu, respirând anevoie. Continuă totuși:

— Civilizația aparține unor triburi care-au trecut pe-aici acum 10 000 sau 15 000 de ani. Poate c-au făcut parte din așa-numita cultură azaniană.

---

[6] Devadaru – în sanscrită, „copacul zeilor”.

Bătrânul tăcu din nou.

Gâtuită de emoție, Ann Breakstone își dădu seama că se aflau în pragul unei descoperiri unice. Văzând că Hamadi tace, nu se putu abține:

— Și templul unde se află?

— Templul… murmură călăuza șovăitor. Templul aparține Africii, popoarelor ei. Templul se află sub apă…

Un șuierat ascuțit, metalic, venind de deasupra lor, îl întrerupse. Victor și Ann tresăriră.

— Ce este? întrebă în șoaptă bătrânul. Unde e Amba?

Abia atunci își dădu seama că tânărul negru nu se mai afla în încăpere. O vreme au rămas nemișcați, ascultând tăcerea. Apoi izbucniră câteva împușcături. Și din nou liniște.

— Dă-mi voie să văd ce s-a întâmplat, vorbi Geo, adresându-se lui Hamadi.

În acel moment însă, în grotă intră Amba, împingând înaintea sa un om urât, îmbrăcat în culori țipătoare, ca un papagal. Individul era tare speriat și tremura.

— Ești prost, Sarboko. Te-am auzit când umblai pe afară, spuse Amba calm, încrucișându-și brațele pe piept.

— Radio mers rău, bâigui ciudata arătare.

— Spune tot. Ceilalți nu aud. Microfonul din tavan nu mai funcționează.

— Radio ăsta transmite la alt radio, departe. Acolo șef. Eu nu vinovat. Eu…

— Vă așteptam.

— Bandiții vrut afle poveste cu Taba Ciu…

— De ce-ai tras în mine?

— Crezut omoară la Sarboko tu…

E lesne de înțeles că la europeni acest dialog produse senzație. Pentru Geo însă, întâmplarea căpătă alte proporții. Intui rapid complicațiile posibile și-și dădu seama că descoperirea lui Hamadi nu fusese chiar așa de tăinuită. Se aflau deci în primejdie. Mișcă lumina lanternei spre individul adus de Amba, încercând să-și aducă aminte dacă l-a mai văzut undeva. Banditul tresări violent.

— Iartă la mine. Eu spui tot. Roy, mare șef, plătit la mine.

— Minți, Sarboko!

Geo avea gangul în față. I se păru că distinge o siluetă ce se strecura de-a lungul zidului, apropiindu-se. Zări parcă și o centură sclipitoare. Stinse lanterna, strigând:

— Atenție, Amba! Pericol!

La strigătul lui Geo, negrul se aruncă la pământ. Auzi șuieratul gloanțelor pe deasupra capului său. Trupul lui Sarboko alunecă lângă dânsul. Intui că banditul fusese împușcat.

Din câteva mișcări ajunse aproape de intrarea în gang. Văzu prin întuneric o siluetă cu brațul întins, lipită de zid. Pistolul fumega încă. Sări ca un arc, lovind brațul necunoscutului. Arma se rostogoli pe pietre. Individul se întoarse, izbindu-l pe negru sub bărbie. Amba se clătină. Suficient pentru Tony Porter ca să fugă. Celălalt alergă după dânsul.

Până în pădure nu reuși să-l ajungă. În timp ce ocolea câțiva arbori, primi o lovitură grea în cap. Durerea îi smulse un geamăt. Știa că sunt mai mulți. N-avea nicio șansă de reușită. Se prefăcu doborât și căzu la pământ, închizând ochii. Auzi unele șoapte, apoi vocea lui Roy Oswell:

— Tony, ești genial! Ai o sută de dolari. Colosul a căzut în cursă.

•

Geo așteptă mai multe minute. Neauzind nimic, îl așeză cu grijă pe Hamadi lângă soclu. Alunecă pur și simplu până la cai, iar de acolo ajunse la gura coridorului. Ascultă încordat. Liniște. Abia atunci aprinse lanterna. Jos, printre pietre, zăcea trupul lui Sarboko. Îl întoarse cu fața spre el. Era mort. Glontele îi găurise ceafa.

Ann Breakstone nu-și revenise încă. Stătea ascunsă după statuie, neîndrăznind să se miște. Victor, cu pușca în mâini, privea atent în toate părțile, gata să intervină. Deși atacul se petrecuse fulgerător, își păstra calmul. Pe Geo îl impresionă plăcut atitudinea lui.

— Ce zici de nostimada asta? întrebă el.

— Nemernicii! replică Victor.

— Ia vino să-l ducem pe Sarboko ceva mai la întuneric. Miss Breakstone e prea sensibilă!

Fata îl auzi. Ieși rușinată de după soclu. Bătrânul gemu încetișor. Amintindu-și de blana leului vânat de Hamadi, ea alergă la cal și o scoase din coburul umflat peste măsură. Se întoarse, așeză blana pe niște pietre netede și, cu nespus de

multe precauții, reuși să-l așeze deasupra pe bolnav. Trebuia să scoată și un pled cu care să-l învelească. Dar bătrânul deschise ochii, chemând-o lângă el.

— Miss Ann, să nu i se-ntâmple ceva lui Amba.

Efortul îi slei puterile. Leșină. Tocmai atunci se apropie și Geo. Ceru revolverul de la Ann – căci el n-avea decât carabină și, înainte de a pleca, i se adresă lui Victor:

— Acum cunoști drumul. Cobori după mine, la câteva minute. Miss, rămâi pe loc. Sper că știi să tragi cu pușca. Stai cu lanterna stinsă. Încearcă să-i dai lui Hamadi ceva întăritoare. Și multă apă. Spune-i c-am plecat după Amba.

— Drum bun, băieți! răspunse curajos fata.

Dar Geo dispăruse. Victor îl urmă în curând.

Ce se întâmplase oare cu fiul lui Hamadi?

•

— Șefule, am brațul zdrobit. Are o forță de bivol. Mare minune că nu m-a dat gata… Tony gemu.

— Și Sarboko?

— L-am trimis să sperie cu mutra lui toți dracii din infern.

— Vezi să nu faci o cangrenă, se auzi și glasul lui Kader. Te cureți sigur și fără dureri.

Încheie această încurajare cu o serie de înjurături lungi, adresate negrilor din întreaga lume.

— Barbă-Roșie, zise, Roy. Până la luminiș va trebui să-l duci în spinare.

— Șefule, să-ncerc.

Uriașul Kader reuși într-adevăr să-l ducă pe Amba până în luminișul unde-și instalaseră tabăra provizorie. Negrul urmărise cu ochii întredeschiși drumul parcurs.

Ajuns acolo, fu legat zdravăn. Jenkins, care-l așteptase, nu păru de loc surprins de această stranie revedere cu Amba.

— Când și-o reveni, Kader, treci la treabă. În cel mult o oră trebuie să aflăm unde este ascuns templul. Sub apă, sub apă, dar lacul Albert e mărișor.

— Am eu mijloace care nu dau greș.

— Credeți că știe? interveni Jenkins, încercând timid să-l salveze pe negru de la tortură.

— Va trebui să-și aducă aminte, bombăni Roy. Ai grijă de el, Jenkins.

Barbă-Roșie amuți. Tony Porter gemu pe undeva, aproape.

Văpaia argintie a lunii pătrundea palidă printre arborii deși. Mohorâți, Roy și Kader trebăluiau ceva pe lângă aparatul de radio. Tony încerca să-și bandajeze mâna schilodită. Jenkins, nemișcat, arunca priviri furișe spre trupul lui Amba, ce părea că nu-și mai revine.

— Șefule, răsună deodată glasul lui Porter. Eu tot mă curăț. Osul mi-e sfărâmat complet. Vreau să te întreb ceva.

— Nu mai cobi, spuse Kader.

— Gura, Barbă-Roșie! strigă Oswell, devenind atent. Prea liniștit răsunase glasul lui Porter, primejdios de liniștit. Și adăugă: Te ascult, Tony.

— De ce i-ai trimis pe Wallshops, Nik și Joe să mă spioneze?

— Te interesează? ripostă Roy, stăpânindu-se.

— M-ar interesa. Ca să nu fiu plictisit, i-am trimis pe lumea cealaltă.

Șeful ezită câteva clipe. N-avea rost să-l mintă. Mai ales că-n orice moment s-ar fi putut trezi cu un glonț în cap.

— Mi-a fost frică să nu-mi tragi vreo cacialma.

Cine știe unde se ajungea cu discuția, dacă nu-i întrerupeau niște zgomote ciudate. Bandiții se întorseseră în același timp. Jenkins nu mai era în picioare! Căzuse peste trupul negrului. Cine-l lovise? Cuprinși de panică, se aruncară la pământ, reușind totuși să-și scoată pistoalele.

Porter zărise însă umbra bărbatului ce se strecura după trunchiul unui copac. Descărcă în direcția aceea toate gloanțele din încărcător. Deși era rănit, începu să se târâie spre Roy și Kader.

— Ar trebui să fugim în pădure, șopti Kader. Nare niciun rost să riscăm.

— Și negrul? izbucni Roy.

— Dă-l dracului, icni uriașul.

— Dobitocule! Locul templului cum îl aflăm? Să ne retragem printre copaci. Ocolim și le cădem în spate.

Amândoi se târâră încet, dispărând printre ierburi.

Tony avea ochiul ager. Observă tactica celor doi și hotărî să îi acopere. Zări în dreapta umbra lui Geo, care căuta să se-apropie cu pușca în mâini. Se ridică puțin, ținti scurt... Dar altcineva îl împiedică. O împușcătură și Porter căzu la pământ pentru totdeauna. Glonțul îi nimerise între ochi.

Se așternu o liniște grea. Sub privirile uimite ale lui Victor, Amba se ridică de lângă Jenkins și dispăru ca un șarpe în hățișul pădurii. Îl găsi repede pe Geo. Șopti:

— Jenkins, albul pe care l-ați lovit adineauri ne e prieten. El mi-a tăiat legăturile.

— Ce facem?

— Tata e pe moarte. Trebuie să fim lângă dânsul.

— Și amicul tău, Jenkins?

— Va rămâne cu ăștia. Mai bine zis va pleca pe urmele lor. Ne vor ataca. Acum, sau altădată. Jenkins ne va ajuta.

— Bine, rosti Geo. Repede, la bătrân.

Alergau toți trei prin junglă, când, fără veste, negrul se opri și rămase nemișcat. Fruntea i se aplecă încet, încet.

— A murit, șopti el. Prea târziu.

Murmură apoi ceva, înțeles doar de dânsul. Mijeau zorile. Lumina tulbure năvălea de pretutindeni. Papagalii gălăgioși fâlfâiau pe deasupra lor. Departe, țipă scurt un florican.

Ann Breakstone aștepta lângă trupul celui ce fusese Hamadi. Îi așternuse pe chip o batistă. Moartea bătrânului o tulburase profund. Sta dreaptă, cu chipul grav și aspru. Caii loveau din copite nechezând. Le era foame și sete.

Amba se apropie de trupul tatălui său. Îngenunche. Îi luă mâna de pe piept, sărutându-i-o. Dădu deoparte batista ce-i acoperea chipul, privindu-l îndelung.

Geo făcu un semn lui Victor și fetei. Părăsiră grota.

•

Hamadi fu înmormântat chiar sub soclul statuii. Câteva ceasuri s-a căznit Geo să scrijeleze cu vârful unui briceag următorul text: „Aici zace Hamadi, fiul Africii”.

Au plecat tăcuți, luând cu ei statuia leului. Amba privea mereu în urmă. Când ajunseră destul de departe, Ann se adresă lui Geo:

— Înainte de a muri, mi-a vorbit de o mică insulă. S-ar afla pe malul ugandez. Cinci kilometri de coastă.

— Templul?

— Da.

Calul lui Hamadi mergea alături de dânșii. Pe șaua goală, mâna lui Amba prinsese un uriaș buchet de flori. Flori de toate culorile, culese din junglă.

• TEMPLUL SCUFUNDAT •

Deși gata să apună, soarele dogorea ca vatra încinsă a unui furnal. Victor își șterse fruntea, răsuflând greu. Aerul fierbinte îi ardea nările cu fiece respirație. Căută adăpost în pădurea tropicală, dar atmosfera ei umedă, înăbușitoare îl goni imediat înapoi. Miss Breakstone, impasibilă ca de obicei, făcea plajă, întinsă pe hainele așezate în iarbă.

Lacul Albert, cu desăvârșire liniștit, scânteia ca o imensă oglindă. Cam la vreo cinci kilometri de mal, câteva stânci aride ieșeau la suprafață ca niște colți, formând o insulă. Acolo, după ipotezele lor, se afla hornul vulcanic în care fusese construit templul scufundat. În zare se profila șters, mai mult bănuit, țărmul opus al lacului, din statul Congo.

Tânărul își aruncă din mers cascheta, apoi își scoase hainele ude de transpirație și se aruncă imediat în apă. Undeva, mai departe, un aligator dormita pe pietrele încinse. Victor încercă să se scufunde, fără să ajungă totuși la fund, apoi se ridică răsuflând zgomotos. Crocodilul deschise ochii surprins și începu să înainteze încet către lac. Aerul fremăta de strigătele bibilicilor și tucanilor, de chemarea floricanului, a becaței și a cocoșului de munte. Cârduri de ibiși, rațe și pescăruși trecură pe deasupra, ca un nor. O broască țestoasă alunecă pe lângă Victor, zgâriindu-i coapsele până la sânge.

În acel moment, pe direcția insulei, apa se învolbură la câteva sute de metri și un obiect prelung scânteie orbitor în lumină. Tânărul scoase un strigăt și porni înot într-acolo. Nu se înșelase. Două corpuri agile se apropiau de mal cu maximum de viteză. Se întâlniră: Geo și Amba, purtând costumele de scufundători autonomi, cu câte două butelii în spate și cu masca pe față, nu puteau vorbi nimic, dar băiatul văzu în plasele lor purtate la centură cuțite și dălți de diamant. Negrul ducea în mână un fel de vârf de lance scurtă, din același material.

Așadar reușiseră! Tânărul făcu o săritură de veritabil delfin și strigă cât îl ținea gura:

— Ann! Au găsit!

Breakstone se ivi îndată pe marginea falezei și flutură mâna.

Aproape de țărm, dădură peste crocodilul ce-l pândise pe Victor. Amba îl observă primul. Îi atinse pe ceilalți doi, dându-le de știre. Se opriră cu toții; românul, curios să vadă lupta, trase un gât bun de aer și se afundă sub apă. Într-adevăr, aligatorul se pregătea de asalt. Amba își strânse picioarele sub el, gata să contraatace. Țâșniră amândoi în aceeași clipă. Botul lung se deschise fulgerător și clămpăni scurt, înșfăcând capătul lăncii. Dar imediat răsună un trosnet, fărâme de dinți se împrăștiară ca niște mărgele și crocodilul știrb o rupse la fugă, înspăimântat. Cornescu pufni în râs, golindu-și plămânii de aer.

Ajunși pe mal, Geo și negrul se descotorosiră de măști. Apoi se avântară în sus pe potecă, încât Victor abia se mai ținea după ei. În sfârșit, miss Ann le ieși înainte. Îi întinseră plasele. Amba înfipse lancea în pământ și se așeză lângă ea istovit. Gâfâiau după atâta efort.

— Stați s-o iau de la capăt! zise Geo. Doar să ne tragem sufletul…

Breakstone și Victor, în genunchi, scoteau obiectele culese din templu. Cuțite, dălți, topoare cioplite grosolan în cristalul dur, aruncând cascade de raze.

— Să facem o revizie! exclamă americana, ce-și păstrase sângele rece. Care sunt cele mai mari diamante cunoscute în lume?

Geo închise ochii și răspunse pe nerăsuflate, ca un elev sârguincios:

— „Koh-I-Noor” – 106 carate, „Florentinul” – 140, „Orlov” – 194, „Marele Mogul” – 780, „Excelsior” – 972 și „Cullinan” – 3025.

— Acest cuțit singur are aproximativ 3000 de carate! îl întrerupse Ann. Mda! Se pare că am făcut o descoperire interesantă…

Victor oftă, deznădăjduit și furios totodată.

— The Darkest Africa! strigă el, lovind înciudat cu pumnul în iarbă. Popoare fără istorie, nu? Iată Africa neagră!

— Izbitoare asemănări cu paleoliticele „unelte de prund” descoperite… unde? continuă Breakstone flegmatică.

—… La Oldway, în Tanganyika și la Kafu, în Uganda! răspunse Amba.

— Vechimea lor?

— Circa 600 000 de ani! completă Geo prompt, după care holbă ochii, uluit de impasibilitatea fetei. Nu te uita așa la mine, stimată miss!… Nu le dau mai mult de 15 000 de ani. Cuțitul cel mic are mâner de fildeș.

— Tehnica prelucrării diamantului seamănă cu cea a prelucrării silexului în paleolitic – cioplituri rudimentare! constată Victor, jenat de tăcerea fetei și dorind să spună și el ceva.

— Explicabil! zise Amba. Cum altfel să dai formele dorite celui mai dur dintre cristale? De altminteri acolo, sub lac, e un templu întreg cu statui.

— Așa e, nu ne-ați povestit! sări Ann, cu o curiozitate prost mascată.

— Lei, miss. Îndeosebi lei. În cele mai diverse poziții. Materialul? Safir, rubin, diamant, topaz. Pardoseala peșterii și pereții: sunt îmbrăcate în frumosul bazalt prismatic, de un albastru profund, care s-a descoperit și la Nan Matal, în Caroline.

— Și ce presupui despre templu?

— Legătura directă cu templele Zeului-Leu de la Merce. Bătrânul Hamadi avea dreptate. Se pare că aici a existat o zonă de cultură străveche, cuprinzând Tanganyika, Uganda, Sudanul – unde se află Merce – întinzându-se până în Egipt. Continuă civilizația începută cu „uneltele de prund”, situându-se strălucit alături de marile centre create de o altă civilizație, cea azaniană, care se întinde din văile sudice ale Etiopiei până la înaltele ziduri din Zimbabwe și mormintele pline de aur din Mapungubwe.

Geo se întrerupse. Amurgul scurt, tropical făcuse loc nopții. Un nor de insecte bâzâiau în jurul lor, asaltându-i.

— Să aprindem focul! zise Amba și se ridică. Mă ajutați?

Miss Breakstone își îmbrăcă hainele lângă care șezuse și dispăru cu negrul în junglă, după vreascuri.

— Abia acum înțelegem, dragă Victor, de ce Hamadi ne-a rugat să luăm cu noi aceste două costume Cousteau-Gagnan, murmură Geo, visător și trist în același timp.

Victor se gândea însă la altceva.

— Da, răspunse el automat. Cred că va trebui să scriu toată întâmplarea. Îmi dai voie?

— Mă rog, dar fără exagerări.

— Măcar așa să mai ucid din complexele astea de inferioritate ce le am lângă voi.

— Ai rămas la fel de novice, șopti Geo, duios.

•

Focul se stinsese de mult; doar tăciunii albeau amorțiți în noaptea sonoră și caldă. Luna răsărise și ea, luminând împrejurimile. Amba sta de veghe, tolănit în iarbă.

În apropierea taberei, în umbra unor hățișuri, se oprise un om. Scruta atent tabăra. Îl zări pe negru și porni spre dânsul.

Observându-l, Amba se ridică în picioare. Bărbatul îi făcu semne cu mâna să nu se alarmeze și când se apropie negrul îl recunoscu pe Jenkins.

— Noroc, Amba, salută în șoaptă noul venit.

— Vă salut, domnule Jenkins, îi răspunse acesta bucuros, întinzându-i mâna. Ce v-a adus pe la noi? Cum ne-ați dat de urmă?

— Roy v-a descoperit de câteva zile. Tabăra noastră se află destul de aproape. Oswell a primit ajutoare în oameni și materiale în urma unor convorbiri radiofonice. I s-au adus și două costume autonome pentru cercetări submarine. Le-a și probat, descoperind intrarea în templu.

— Așteptam din oră în oră să se întâmple așa ceva, domnule Jenkins, murmură Amba. Vă mulțumim că ne-ați adus la cunoștință.

— Chiar în acest moment Roy și Kader sunt sub apă. Poate că au pătruns la tezaur. Eu am fost lăsat de pază cu o barcă.

— Cred că ar fi cazul să acționăm. Să-l trezesc pe domnul Geo.

— Nu, șopti hotărât Jenkins. Am un alt plan și te rog să mă ajuți să-l duc până la capăt.

Era o atât de stranie hotărâre în vocea albului, că Amba tresări.

— Să-mi împrumutați unul dintre costumele voastre pentru scufundare. Dar repede, căci timpul trece și Roy Oswell poate reveni la suprafață.

— Vreți să vă duceți singur?

— Da, singur, răspunse Jenkins, după o pauză, urmărind reacțiile negrului. A sosit timpul să termin cu acest ticălos.

Amba tăcu pentru câteva clipe. Medită. Răzbunare? Pentru ce n-o făcuse până acum? Știa însă că se poate bizui pe Jenkins. Era destul. De aceea încheie discuția:

— Bine. Îl veți primi.

Ceilalți dormeau profund. Amba luă un costum, cu două butelii de oxigen.

Când albul dispăru cu barca în umbra insulei, tânărul negru se echipă cu costumul rămas de rezervă. Intră în apă, porni înot pe urmele lui Jenkins. Nu înainte, de a-l trezi pe Geo, căruia îi raportă noua întâmplare și hotărârea ce-o luase.

•

Roy Oswell făcea parte din acea categorie de oameni care dacă nu văd nu cred. Altceva era pentru dânsul să se convingă chiar pe teren de adevărata situație, urmând să ajungă la o concluzie. În special pentru a ști cum să acționeze pe viitor. Așa au ajuns la incursiunea din acea noapte.

Roy era însoțit de Kader. Jenkins trebuia să rămână la suprafață, de pază, în barca ce-i adusese până acolo.

Cei doi dispuneau de obișnuitul costum Cousteau-Gagnan: cască, mănuși, labele lungi și elastice, lanterna și, de braț, prins câte un aparat pentru măsurat adâncimea apei. În plus, Kader își luase o plasă, sperând că se va întoarce cu un leu de diamant! Câștigau adâncime înaintând de-a lungul unei pante, îngrămădire haotică de bolovani, rostogoliți parcă dintr-un zid uriaș de odinioară. Peste năruirile vulcanice – căci lacul Albert s-a format cândva, în urma unor fenomene seismice de prăbușire – plutea bezna. Desigur că imaginile erau limitate de luminile lanternelor și, când apa se adânci, ele dispărură complet. Îi înconjură noaptea adâncului. Întâlniră grupuri de organisme în mișcare, sau câte un pește ce trecea încet, bâjbâind parcă prin întuneric. Dar totul rămânea mereu în urmă. Curând ajunseră la 35 de metri adâncime.

Prima rază alunecă în lungul peretelui, pipăindu-l. Apoi alta și încă una. Pe o distanță de câțiva metri, bezna se retrase total. Acolo, sub limita superioară a prăbușirii se ivi un prag de piatră, ale cărui povârnișuri se estompau în clarobscurul înconjurător. Înaintau prudenți. Pe neașteptate, în fața lor apăru o arcadă masivă, întunecată. Pe sub ea au pătruns într-o grotă cu pereți largi, șlefuiți. Apa limpede lăsa lumina să pătrundă până departe. Au descoperit un gang. După ce l-au străbătut, s-au

trezit înaintea unei deschideri cu o poartă, sprijinită lateral de blocuri prelungi și subțiri. Mai departe, altă grotă. Semăna cu o sală uriașă, ai cărei pereți netezi răsfrângeau lumina în jocuri strălucitoare de oglinzi albastre. Și peste tot – așezate parcă după un plan bine stabilit – statui de animale din fauna specifică Africii: lei, antilope, maimuțe. Sculpturile le reprezentau în cele mai diverse poziții. Majoritatea capodoperelor erau închinate însă leului, simbol al puterii și măreției.

Lumina alerga de la o statuie la alta, născând explozii de sclipiri multicolore: roșii, verzi, galbene, albastre… Altele, mereu altele, ca în jocurile unor artificii. Erau pietre prețioase, șlefuite de îndemânatice mâini anonime, comori ce-ar fi zăpăcit și mintea celui mai echilibrat dintre oameni.

Roy înota de colo-colo, pipăind cristalele dure, ca și cum ar fi vrut să se convingă de această realitate halucinantă. Kader ținea cu tot dinadinsul să smulgă una din aceste bijuterii de pe soclul ei scund.

Când Oswell își mai reveni, trecuseră peste două ore. Blestemând în minte mișcările seismice de odinioară, din pricina cărora templul ajunsese sub apă – aventurierul își ridică prima problemă: era sau nu timpul să se debaraseze de grupul celorlalți? Cel dintâi va trebui să fie ucis Amba, fiind foarte periculos. Românii și americana nu contau. Victime sigure. Ce se făcea însă cu boul ăsta de Kader? Precis că va avea pretenții mari. În definitiv, până la socotelile finale, îi va putea da un prețios ajutor. Cât despre Jenkins?… Pe Roy, mai, mai că-l pufni râsul. Idiotul era ca și mort. O să-i spună lui Kader să-i facă de petrecanie. Un imbecil mai puțin.

Între timp Roy Oswell înotase de colo-colo, bezmetic. Bogățiile din jurul său trebuiau scoase la lumina zilei pe drumul cel mai scurt. Trebuia să cerceteze din nou gangul prin care intraseră. Poate exista și o altă cale. Aruncă doar câteva priviri uriașului ce trebăluia încă pe lângă statuia de diamant și se îndreptă spre ieșire.

Nu străbătuse nici 20 de metri, când fu obligat să se oprească. Stinse lanterna. Înaintea sa, prin apa limpede, înota un scufundător străin. Fascicolul îngust al lanternei se oprea tot mai des pe pereții pietroși ai gangului. Cine putea fi? Îi zări și trupul: alb. Templul nu fusese descoperit decât de dânșii și de… Deci unul dintre români. Dar care? Și ce căuta în miezul nopții

sub apă? Ciudat! Idiotul de Jenkins nu-l observase? Poftim! În loc să se îndrepte spre sala templului, face cale întoarsă.

Roy Oswell se mai întrebă dacă fusese zărit sau nu. Prilejul ce i se oferea era tentant. Ar fi scăpat în felul acesta de un individ ce-i încurca socotelile. Mai rămâneau trei. Se hotărî să-l urmărească. Înotă de-a lungul peretelui, atent să nu-l piardă din ochi pe cel din față. Curând părăseau tunelul. În jurul lor plutea o lumină difuză. Razele lunii căzute în adâncuri.

Normal ar fi fost ca acel necunoscut să se îndrepte direct spre suprafață. Procedă însă invers. Se scufundă și mai mult, oprindu-se din când în când pentru a cerceta parcă peretele inform, acoperit de ierburi și scoici. Roy înotă chiar deasupra lui, intenționând să se apropie și să-l atace. Mâna i se încleștă pe mânerul cuțitului de vânătoare. Coborî tot mai prudent, cu ochii fixați pe rezervoarele prelungi, de oxigen, din spatele celuilalt.

Brusc, se făcu întuneric. Individul stinsese lanterna.

Roy tresări, surprins. Ezită o clipă. Numai una. În secunda următoare, cu maximum de efort, țâșni în jos. Dar trupul prăzii sale nu-l întâlni. Continuă să se afunde. Atunci, fulgeră iar lumina lanternei și două brațe de fier i se încolăciră în jurul bustului, imobilizându-l. Se zvârcoli cu putere, eliberându-și mâna în care ținea cuțitul. Lovi cu sete. Cuțitul trecu prin apă fără să întâlnească ceva. Și iar întuneric. Brațul adversarului său alunecă spre gât, în timp ce încheietura mâinii îi fu imobilizată ca într-un cleşte. Se abținu să nu strige de durere. Dar cleștele se răsucea încet și trebui să dea drumul armei. Apoi simți că se înăbușă. Tubul de aer care ducea la butelie fusese răsucit, sau strâns. Dădu din mâini, dezordonat, se răsuci. Degeaba, Roy observă că este împins spre suprafață. Își pierduse aproape cunoștința, când îi năvăli în gură oxigen. Inspiră adânc, crezând că se înșală. Până să se dumirească mai bine, îl orbi o lumină stridentă, dureroasă, care-l obligă să închidă ochii. Auzi niște voci îndepărtate. Știu că au ajuns deasupra apei. Ar fi vrut să mai lupte. Nu mai avu timp. O mână străină îi smulse masca de pe obraz.

— Urcați în barcă, domnule Roy. Cred că ați obosit!

Vocea îi păru cunoscută. Oswell deschise ochii: lângă dânșii se afla într-adevăr o barcă. În ea, o femeie și doi bărbați. Văzu țeava carabinei grele îndreptată spre capul său. Românii și Ann Breakstone!

Atunci cine-l atacase sub apă? Se întoarse fulgerător.

— Nu te mira, domnule Roy! Eu sunt. Idiotul de Jenkins!

Acesta aprinse lanterna luminându-și chipul încruntat și aspru.

Perplex, Roy Oswell nu știu cum a ajuns în barcă. Nu simți când fu legat zdravăn de mâini și de picioare. Învins, căzu într-o stare de apatie.

— Dar ce-i asta? șopti Victor.

— Stâncile tremură parcă. Ba nu! Se scufundă! strigă Ann Breakstone.

— Pe Amba nu l-ați zărit, domnule Jenkins? întrebă Geo.

— Trebuie să-l așteptăm, atunci, spuse Jenkins, fără să se mire că negrul venise să-l ajute.

Din adâncuri urca până la ei huruitul surd al bolovanilor uriași, rostogolindu-se unul peste altul… Insula dispăru lent sub apă.

Sosi și Amba. Urcă în barcă.

— Din toate părțile stâncile s-au năruit peste templu, șopti el. Poate l-au distrus complet. Nu mi-am putut da seama. De Kader nici urmă. Dacă a încercat să fure o statuie, a declanșat sistemul de siguranță al templului.

— Ce vrei să spui? întrebă Geo.

— De aceea v-am rugat ieri să nu vă atingeți de nimic, murmură negrul în loc de răspuns. Preoții cunoșteau valoarea acestui tezaur. Și-au luat anumite măsuri de apărare. Va trebui să anunțăm guvernul ugandez să continue cercetările.

Apoi, în tăcere, au acostat și cealaltă barcă, ce plutea ca o umbră pe ape. Ajunseră la mal și legară bărcile de țărușii înfipți în pământ. Cu o forță surprinzătoare pentru corpul lui ciolănos, Jenkins îl ridică pe Roy și-l duse prin apă până la peticul îngust de nisip, unde-l trânti fără menajamente.

— Domnilor, spuse deodată Amba, cu o hotărâre ce nu admitea replică, așteptați-mă aici. Avem de îndeplinit o datorie.

Dispăru agil pe cărarea abruptă și nu peste mult timp albii îl văzură pe creasta înaltă a platoului, agitând o făclie improvizată.

Lumina i se răsfrângea în ochi, unduia ca apa de-a lungul mușchilor săi puternici. Aproape imediat, de undeva, de la mare distanță, îi răspunseră alte făclii și o sumedenie de luminițe se aprinseră pe loc, aidoma unor constelații ciudate.

— Ce-i asta? întrebă miss Breakstone.

— Nu înțeleg! murmură Jenkins, întunecat.
Oswell se zbătu în legături, fără o vorbă.
— Vă cer puțină răbdare, zise Amba, revenind lângă dânșii. Domnule Jenkins, vă rog să-mi iertați această surpriză. Am condus pe urmele dumneavoastră un grup de războinici din tribul lui Moaroro.
— Cu scopul?
— Judecarea ucigașului e dreptul întregului trib. Nu uitați că Tassili a fost o fiică a Africii. Și-apoi, o dată cu dânsa au pierit sute de negri.
Amba vorbea rar, neînduplecat.
— Dar bine, interveni Victor, de ce nu l-ați prins pe Roy Oswell cu ajutorul războinicilor? Era infinit mai ușor.
— Nu, prietene! făcu Jenkins grav. Nu-i cunoști pe africani. Mi-au lăsat mie satisfacția asta. Și întorcându-se spre Roy: Tassili, cântăreața neagră, mi-a fost soție. Ați ucis-o împreună cu micul Mungo, singurul meu copil. Ați distrus sate, au pierit în același timp mulți negri nevinovați. De aceea v-am urmărit pas cu pas. Trebuia să vă demasc printr-o luptă dreaptă, nu ucigându-vă pe la spate, ca un laș.
— E datoria sângelui, domnule! explică Amba mândru. Când un nemernic îți ucide o rudă, ești obligat să te răzbuni singur. Așa spune legea tribului. Numai că, domnule Jenkins, răzbunarea dumneavoastră trebuie să se oprească aici.
— Înțeleg, Amba! își plecă Jenkins capul cu demnitate. Înțeleg și vă mulțumesc.
Zece pirogi se apropiară ca niște umbre de țărm. Faclele pâlpâiau în prova lor, iar vâslașii, acoperiți de sudoare, își întoarseră fețele încremenite către albi. Apoi una dintre bărci acostă, ocupanții ei o părăsiră cu mișcări cumpătate și, clipocind prin apa uleioasă, ieșiră pe plajă.
— Nu! răcni Oswell, cu ochii dilatați. Domnilor. Nu se poate să mă părăsiți! Sunteți albi!… Sunteți albi!
Jenkins își încrucișă brațele la piept și surâse.
În aceeași tăcere de moarte, războinicii îl ridicară pe Roy și-l așezară cu grijă în pirogă. Dintr-o barcă învecinată răsunau înjurături și atunci americana și românii, uimiți, deslușiră acolo trupurile câtorva europeni îngrămădiți unul peste altul.
— Da! exclamă Amba satisfăcut. Ajutoarele domnului Oswell. Au participat la incendierea satelor.

Cu lovituri ritmice de lopeți, pirogile se îndepărtară, înșiruindu-se una după alta. Acest singur zgomot, al vâslelor, vibra în aer – un susur liniștit, ca și cum încleștarea dramatică a oamenilor ar fi fost o închipuire. Ann Breakstone se înfioră, pătrunsă de frig.

— Asta e tot! răsuflă Amba. E timpul să ne vedem de treburi. Domnule Geo, vă așteptăm hotărârile.

Arheologul tresări și-și trecu mâinile de-a lungul feței.

— Da... Să mergem... Să mergem în tabără. Domnule Jenkins, primește să fii oaspetele nostru!

•

Pădurea striga. Zbura, alerga sub lumina lunii. Foșnete și scânteieri nedeslușite se strecurau între trunchiuri. Pământ străbun! Ce loc, pe întinderea ta uriașă, nu tăinuiește vestigii de milenară cultură? Când oare s-a simțit singur vreun călător străbătându-te? Și cui nu i-au apărut umbrele de vis ale trecutului? Parcă dintotdeauna învață de la el să fie mândri și înțelepți și puternici. Taie piatra și lemnul, construiesc colibe și orașe și temple, caută rostul vieții în mișcările apelor, ale soarelui. S-au aprins focuri, s-au născut arcuri și roți, s-a topit bronz, apoi fier, au răsărit podoabe, frumuseți și cântece de iubire. Dar timpul? Secolele aduceau pustiiri și inundații și secete. Nisipul a troienit ziduri, pădurea a mușcat, a înghițit orașe. Numai că acolo, pe Nil și dincoace, în preajma lacurilor sau lângă oceane, dăinuie piramide, statui, cetăți, mai tari decât vremea și decât vântul. Le-au poruncit ridicarea faraoni, ori regi, ori căpetenii numite cine știe cum. Le-au zidit milioanele de sclavi, cu puterea lor, cu talentul și cu viața lor. Și dinastiile au trecut și faraonii s-au dus; și slava și măreția căpeteniilor ce-au devenit? Uitare și pulbere. Au rămas sclavii zidiți în temple și piramide și statui; ei au înfruntat nisipurile, pădurea și vântul, mai tari decât timpul și moartea.

Amba se gândea cu ochii închiși. Alături de el stătea Hamadi, iar pe faleză și mai departe, în junglă treceau luminile trecutului, șiruri nesfârșite de oameni, de întâmplări, de plânsete și de bucurie. Îi vorbeau, în graiul mut al visării. Fiul Africii înțelegea totul, pentru că toate se adunaseră în el, erau în el de la naștere, așa ca sângele și ca răsuflarea.

Sfârșit